

"Att inskränka de rättigheter för nazister som de själva föraktar är att agera i deras egen anda"

Publicerad 2015-02-12 10:41

DEBATT - av Nils Funcke, tryck- och yttrandefrihetsexpert

Religionsfriheten är grundlagsreglerad. Tillsammans med bland annat yttrandefriheten, demonstrationsfriheten och föreningsfriheten utgör den av våra positiva opinionsfriheter.

Men rätten att hålla en gudstjänst eller sjunga psalmer får inte utövas på ett sätt som inskränker eller förhindrar någon annan att utöva sina rättigheter. Den enes frihet och strävan efter salighet får inte bli den andres frihet och skärmseld. Yttranden som är så hatiska att de riskerar att leda till förföljelse av personer som bekänner sig till en tro ska lagföras.

Med lite hyfs och logistik kan dessa rättigheter utövas så att både gudstro och djävulsdyrkan kan utövas.

Respekten för andras rätt att utöva sina rättigheter är inte detsamma som att hysa respekt för åsikterna eller värderingarna i sig. I Voltaires anda brukar många i festtal utsträcka denna respekt till att deklarerar att "Jag ogillar vad du säger, men jag är beredd att gå i döden för din rätt att säga det."

Men när högtidstalet tonat ut och principerna ska tillämpas i praktiken är livet dem mer kärt än någon rättighet. Respekten är som bortblåst i rädslan att dras in i en associationslek och hamna dåligt sällskap.

Efterspelet till demonstrationerna och motdemonstrationerna första maj förra året i Jönköping är ett exempel.

När Svenskarnas Partis demonstration skulle gå genom Jönköping anordnade ett antal personer en gudstjänst i en gatukorsning. Med psalmsång skulle nazisterna stoppas. Trots uppmaningar vägrade fem personer att flytta på sig och fick släpas bort av polisen.

De fem åtalades. Till sitt försvar hävdade de att de handlat i nödvärn eftersom de befarade att nazisterna skulle göra sig skyldiga till hets mot folkgrupp. De menade också att de utövade sin religionsfrihet.

De fem fälldes i tingsrätten i Jönköping för att de inte lytt polisen och självmant flyttat på sig. Ytterst handlade det inte om ohörsamhet mot ordningsmakten utan om ohörsamhet mot grundlagen.

Domen mot de fem är tydlig när det gäller demonstrationsrätten. Men när det kommer till påföljden slirar domstolen på principerna. Eftersom de fem bara i ringa omfattning påverkat ordningen och att de visat sitt avståndstagande från nazism och rasism som är "oförenliga med ett demokratiskt samhälle" slipper de påföljd.

En domstols möjlighet att besluta om påföljdseftergift är en nödvändig säkerhetsventil för att parera fall där följderna för den dömda blivit oproportionerliga. Men det ska användas restriktivt och det krävs att den dömda drabbas hårt till följd av domen, till exempel att förlora sitt arbete eller ha blivit invaliderad.

Men att som tingsrätten motivera påföljdseftergift med att någon haft politiska skäl för att försöka beröva någon hans frihet underminerar en rättighet. Står sig domen blir det i praktiken straffritt att hindra eller beröva någon rätten att utöva sina demokratiska fri- och rättigheter - bara de politiska motiven är de för dagen rätta.

Domen från oktober 2014 dyker då och då fortfarande upp i debatten.

Att skribenter som kan sin Voltaire i ambitionen att bekämpa nazismen och främlingsfientlighet blir så förblindade att de förvägrar andra den rätt som utgör deras egen livsluft är måhända förklarligt. Men absolut inte försvarligt.

I en intervju med Justitiekanslern Anna Skarhed i DN den 7 februari tycks även JK ha tappat kompassen. På reportern Lena Sundströms fråga att "... det finns resurser för tre åklagare att väcka fem åtal mot psalmsångare. Och resurser att överklaga domen till hovrätten" svarar JK att "Jo, det känns inte bra. Men psalmsångarna var säkert mycket lättare att hitta, det var väl så."

Som det återges i intervjun framstår det som att JK har tappat kompassen och rättighetsperspektivet.

Att förneka eller i praktiken inskränka eller beröva nazister de rättigheter de föraktar och som skulle bli kortlivade om de kommer till makten vore att agera i deras anda.

Att försvara eller i praktiken skydda eller bejaka nazister de rättigheter de föraktar och som skulle göra många röster kortlivade om de kommer till makten vore att handla i Voltaires anda.

[red@dagensjuridik.se \(mailto:red@dagensjuridik.se\)](mailto:red@dagensjuridik.se)

6 comments

↳

Mitt namn tors, 2015-02-12 11:22

Blaaaa-blaaa-blaaa. TAR DU BETALT PER VARJE BOKSTAV????

VEM ORKAR läsa Din ord-diarré? Så till att börja med: Följ Dina egna råd och BEGRÄNSA DITT ORDBAJSER!! Lär Dig att skriva kort och koncist, experten.

[besvara \(/comment/reply/63599/45297\)](#) Anmäld som opassande

↳

Christian Andersson tors, 2015-02-12 12:06

"Religionsfriheten är grundlagsreglerad. Tillsammans med bland annat yttrandefriheten, demonstrationsfriheten och föreningsfriheten utgör den av våra positiva opinionsfriheter. "

Det är fina ord som borde efterlevas i en sann demokrati. I vårt land konungariket Sverige infördes religionsfrihet 1953. Den varade i knappt femtio år. Yttrandefrihet existerar inte så länge vi har lagstiftning som sätter den ur spel. Demonstrationsrätten är också satt ur spel så länge klockorna klämtar. Och det är ytterst tveksamt om man ens får vara medlem i fel förening - i varje om man är en offentlig person.

Och över allt vakar de båda drakarna. Som tillsammans eller var för sig är åklagaren, domare och exekutörer på en och samma gång.

[besvara \(/comment/reply/63599/45299\)](#) [Anmäl som opassande \(#\)](#)

Ω

Anton den förste tors, 2015-02-12 12:46

"och att de visat sitt avståndstagande från nazism och rasism som är "oförenliga med ett demokratiskt samhälle" slipper de påföljd."

Här talar staten med kluven tunga-domstolen anser att SVP är oförenligt med vårt "demokratiska" samhälle samtidigt som staten skickar ut kravallpolis och hästar för att skydda den tillståndsgivna SVP demonstrationen.

[besvara \(/comment/reply/63599/45302\)](#) [Anmäl som opassande \(#\)](#)

Ω

Christian Andersson tors, 2015-02-12 13:25

Utan yttrandefrihet är demonstrationsfriheten meningslös och värdelös.

[besvara \(/comment/reply/63599/45303\)](#) [Anmäl som opassande \(#\)](#)

Ω

Peter tors, 2015-02-12 18:13

När jag var utbytesstudent i USA i slutet på 1980-talet läste jag en historikurs där bland annat en bok med rättsfall från Supreme court. Ett kapitel avhandlade " Protecting the freedom of speech for the thoughts that we hate" , ett kapitel som borde läsas av åtskilliga i detta landet. Det handlade förvisso om försvaret av yttrandefriheten för de personer som stödde den mest hatade ideologin i USA nämligen kommunismen, men frågeställningen är densamma. Demokrater kan inte tillämpa odemokratiska metoder för att stoppa åsikter vi avskyr. Då är vi nämligen inte demokrater längre.

[besvara \(/comment/reply/63599/45313\)](#) [Anmäl som opassande \(#\)](#)

Ω

Yvette tors, 2015-02-12 19:26

Mycket bra formulerat !

[besvara \(/comment/reply/63599/45315\)](#) [Anmäl som opassande \(#\)](#)

Skriv ny kommentar

Ditt namn: *

E-post: *

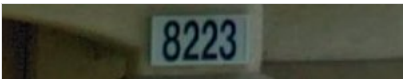
Innehållet i detta fält är privat och kommer inte att visas publikt.

Länk:

Kommentar: *

Jag godkänner [villkor för kommentarer \(/2015/02/att-inskranka-de-rattigheter-nazister#comments-terms-of-use-1\)](#)

Uppdatera mig när nya kommentarer tillkommer

Förhandsgranska

